

# სასაქონლო ბაზარი

**განცხადების ფხი:** ჩვეულებრივი სტილიანი პირველი კვირის პერიოდში ღირს 15 კ. ლუკასკონს 10 კ. სხვა აღნიშნულიდან კავისიის ვარგის მიღებულ განცხადება ფხი: სტილიანი პირველი კვირის წინ 20 კ. ლუკასკონს 10 კ. საშუალოად განცხადების დატვირთვით პირველი კვირის ვარგის სადამს 4 საათზე ღირს 3 მ. 4 საათის შემდეგ მიღება მოლოდ თითო სტრება "შრაბა"-ში, მურჩანის ქუჩა, და დიდრება 4 მანეთი.

განცხადებით ამ პირობა, ფირმის და დაწესებულებათაგან, რომელნიც კავისიის ვარგის არიან, ამ მიზნით კანტონების და განყოფილებების აქცია, მიიღება მოლოდ სავაჭრო ხაზის ლ. და მ. შტეტლ და ამ. -ბის განცხადებით ცენტრალურ კანტონში მოსკოვში, მასინციკის ქ. ს. სიტოვისა და მისი ვაჭრობისგან: პეტერსბურგში - მისიკია 14, ვარშავაში - მარშალკოვსკის ქ. 130, პარიზში - ბირვის მოედანი.

ხელის მოწერა და დახატული განცხადებები მიიღება: სასაქონლო ბაზარში - რედაქციაში და კანტონში ყოველ-ღელ კვირისთვის გარდა, დღის 9 საათიდან შაბათ. საბაზარო ღირს 7 მანეთი.

სხვა-სხვაგვარი წერილები არ მიიღება: დაწესებულებების წერილები და კორესპონდენტების სულ არ იწინებს: იმისგან კრისის ფირმა მოლოდ დიდი პირობებით და მინორებით. პირადად მოლოდ პირადად შეიძლება ყოველ-ღელ, კვირა-უკიდების გარდა, დღის 10 საათიდან ნაშუადღევს 3 საათამდე, აგრეთვე გამოცემა 40 კპა.

სხვა-სხვა და კანტონი იწყობება: ტულისში, სასახლის ქ., სარაჯი-ჯელისის სახ. № 8. ხელის ადრესის წერილები და ფულითობის: ტულისის ქ. პირველი განცხადება 190.

**გაზეთის ფხი:** წელიწადში 8 მ. 50 კ. თვეში - 75 კპა. ცალკე № კველგან 5 კ. და მატებიანი - 7 კ.

**თელავონი №12-29**

გაზეთის ფხი წელიწადში 8 მ. 50 კ. თვეში - 75 კპა. ცალკე № კველგან 5 კ. და მატებიანი - 7 კ.

## უფრო-ღვიუნი სათქმომად და სათქმომად უკეთ გამომწამად

**ღვთ. 26 მაისს, ახალი კლუბის გარე, მიმართება შეიძლება**

ქართველთა შორის წ-კ. გამავრცელებელ საზოგადოების სასარგებლოდ.

სერიონის დროს გაიმართება შემდეგი გასართობები: სინემატოგრაფი, ამერიკული ხაზარი, პტიშკო, გენდინერების კლიტე, ტუმბო, დაუწყვეტელი წყარო, ოინბაზი, კონფეტრი, ყვირილები, ამურის სიტყვა, დედოფალი, როგორცის სროლა, რეგუსი, ცეკვა და სხვა.

**ბაღში დაუწყებს სამხედრო მუსიკა და სახანდარი.**

მეტყულის: დიდებისათვის 25 კპა, ბავშვებისათვის და მოწოდებულებისათვის 15 კპა.

სერიონის გამგე კნ. ხოფიკი დავითის ასული გრუზინსკისა.

კვირას 26, ორშაბათს 27 და სამშაბათს 28 მაისს, იქნება გამართება ხელ-საქმისა და ნახატებისა ქართველ ქალთა აზხანაგ. სამკურნალო სკოლაში

დღის 12 საათიდან საღამ. 6 ს.-მდე, ვერა, გაბანთ ქუჩა, № 3. 303

**მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი** ი შეიკითხა

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა ითურთ აუწყებენ ნათესაეთ და ნაცნობთ, რომ ორივენიც დღის წირვა და ზანაშვილი უძროოდ გარდაცვალებულის ძვირფასის შვილის გორის გინაზის მე-V-თე კლასის მოწაფს

**ილიან ილუვა**

სულის მოსახსენებლად გარდაცხადებულ იქნება ამა თვის 28-ში გორის ოქონის ეკლესიაში.

**დიდი საინტერესო კავეასიური ქიდაობა.**

იქნება იქნება ახლად ჩამოყალიბებული მოტივად.

12 წუ. დღეს იქნება 12 წუ.

- 1 წუ. გიორგი გიგინგი და იოსებ ბაკარაშვილი.
- 2 წუ. გიორგი ლენიაშვილი და იოსებ ნადირაშვილი.
- 3 წუ. სუქიშვილი და იოსებ ვარდენა.
- 4 წუ. პატარა თივარიშვილი და აღდეკას ავეღველი.
- 5 წუ. პატარა ქიზიყელი და დაბალი სანდრა.

გარდა ამისა, ცალკე ქიდაობებს 7 წყვილი.

მოკლედ იქნება გამგე ვანო შენ დაუკარ.

დასაწყისი ნაშუადღევს 4 საათზე.

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

გელი ივინიდან პირველ-იქნებისთვის იქნება მიიღება 307.

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

იღებს წინაგან და ბავშვთა განვითარებას ახლებიდან ახლებიდან სხვა-სხვაგვარი ყოველ-ღელ ღირს 3 მ. 50 კ. პეივი, ქ. № 8.

**ქართული თეატრი** ტელეფ. № 795.

სამშაბათს, 28 მაისს, 1913 წ.

**მ. ა. კოლოტკისა და ივ. პ. სარაჯიშვილის** მოწოდებით.

მეორე-ღელ იქნება: 1) მ. მ. სარაჯიშვილი, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 3) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**მდიდარ ხელის მოწერა 1913 წ. ნახატებისა საზოგადოებრივი შუხანა**

„ნაკადულ“-ში.

მდიდარ ხელის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**სასაქონლო ბაზარის** წინაგან

მღვდელი ანდო და მღვდელი მისი მაკრინე ლომოურცი ი შეიკითხა

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.

**პეივი** მ. მ. მინდიაშვილი

სინდორის მოწერა იქნება: 1) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები. 2) მ. ა. კოლოტკისა, მისი "სინდორის" ფიგურის და ნათესაეთის ნაწარმები.



მთელის პოლიტიკისა—მზობა მაშინ, როცა კერძო, სახელმძღვანელო, მინიჭებულ პარტიის პოლიტიკის ხარჯით მნიშვნელოვნად იზრდება. იგი მნიშვნელოვნად არა პრინციპულ კოკოცების წინაშე, არამედ მინისტრის მკაცრი კოვას, რომელიც მოწოდებულია არა თავისი, არამედ მთლიან სფეროში მისი აღნიშნულ კურსის წასამართლადაც.

არსებითად და დიდ საინტერესო გამოდგამდა ახლად დასრულებული კამათი. სახალხო წარმომადგენლობაში ამ შემთხვევაში დიდი როლი ითვლება თანაობის მოგვლამ და ქვეყნის წინაშე. მთავარი პოლიტიკის დასმეული მეთოდი სათათბიროში ამ დროს დადგინდა გამაჩნდილ გარდასტრულებით უნივერსალად კარგად დასრულებულ დროს. ვეთვლო, დაწესებული ს. და შრომის ჯგუფისაგან რეკომენდაციის სტრუქტურის გამოყენების შესახებ. მთავარი პოლიტიკის დასმეული მეთოდი სათათბიროში ამ დროს დადგინდა გამაჩნდილ გარდასტრულებით უნივერსალად კარგად დასრულებულ დროს.

არსებითად და დიდ საინტერესო გამოდგამდა ახლად დასრულებული კამათი. სახალხო წარმომადგენლობაში ამ შემთხვევაში დიდი როლი ითვლება თანაობის მოგვლამ და ქვეყნის წინაშე. მთავარი პოლიტიკის დასმეული მეთოდი სათათბიროში ამ დროს დადგინდა გამაჩნდილ გარდასტრულებით უნივერსალად კარგად დასრულებულ დროს.

არსებითად და დიდ საინტერესო გამოდგამდა ახლად დასრულებული კამათი. სახალხო წარმომადგენლობაში ამ შემთხვევაში დიდი როლი ითვლება თანაობის მოგვლამ და ქვეყნის წინაშე. მთავარი პოლიტიკის დასმეული მეთოდი სათათბიროში ამ დროს დადგინდა გამაჩნდილ გარდასტრულებით უნივერსალად კარგად დასრულებულ დროს.

ავტორს ან არ ემისი, —სწერს წიგნი წყარო—ან განზრახ ჰყარავს, თუ რისთვის ესაკრებოდა ქართული მეცნიერების საქართველოს ავტორები, ან ქართველ ეპისკოპოსებს საქართველოს ეკლესიის ავტორები. ამიტომ რაც უფრო ნათლად და გამოარკვევით გამოთქვამენ თავიანთ სურვილებს და გულის ზრახვას ჩვენი ავტორების ვეფერაობისგან ეს მით უმჯობესი იქნება. სახალხო გაზეთის და „თეს“ წიად, ყოველივე ეს ისევე ბურუსით იქნება გარემოცული, ყველა დემოკრატიული ელემენტებისგან? ენერჯიტიკა უნდა შეგებდეს (სადაური ქართული)?

თუ მხედველობაში მივიღებთ, რომ ჩვენი წყარო აქ ბიზნესის საქითხე წერს, დარწმუნებით, რა ბოროტი განზრახვით ყოფილა გატაცებული ჩვენი წყარო და რანიარის საშუალებითა მსურს სახელმწიფოს ავტონომიის იდეას. სწორედ გასაკარაკი ნუ თუ შესაძლებელია კიდევ არსებობდეს ისეთი ადამიანი, რომლისთვისაც ავტონომია საფრთხიანია წარმოდგენს და საქართველოს წარმომადგენელს და საქართველოს უარყოფს და სახელმწიფო პარაგრაფული ჯგუფის მიერ არის აღიარებული ჩვენი ვეფერაობა, რომ დღეს ავტონომიის მტრები მხოლოდ რუსეთის შავ-რასხველებში და დარჩნენ.

**სახალხო**  
**სათათბირო**  
(დღეშიათა პეტერ, სახაგეტო)  
24 მაისის სტომბა.

**თავ. ვოლკონსკი თავმჯდომარეობს**

**გოდენევი** კითხულობს არა პირდაპირ გადასახდათ მთავარ სამხრეთ-დასავლეთის ხარჯთ-აღრიცხვის მოხსენებას. უწყებამ ხარჯთა გასატრუმბოდა 226.429.096 მანეთი ინვანობისა. კომისიამ ხარჯთ-აღრიცხვას 16.778.000 მან. მიუხედავად მთავარი მომეტება, 15.858.000 მან. იმ მუხლს ეკუთვნის, რომელიც სპირტის მომზადებასა და გატანას ეხება, აგრედე დღინისასაც. ევროპის რუსეთისთვის დიდი-ძალი სპირტის მომზადებელი და 1913 წლისთვის მისი მოთხოვნითა იმარტება.

**ტულაიკვი** ხარჯთ-აღრიცხვის მთავარ წყაროდ არყით შემოსული სასაგებელი გამოხლდა. ლოთობის მიზეზი ხალხის გაკიდრვება. უწყებმა სახელმწიფოს კანტროლის რევიზიის და არ იყნარებს ხალხის თხოვნას, დაპეტრონ საარყე ღუქნები.

**ლევაშვი** ხარჯთ-აღრიცხვის დამყარება სპირტის სასხელების გადასახადზე ურადი სახიფათოა. არყის გადასახადის ზრდა ხალხის გაღატაკებასთან ჰარალეურად მიმდინარეობს.

**ალკოგოლის ხმარება** ფრად ცუდად მზოქედობს ხალხის ზეგობაზე, დანაშაფეთა რიცხვს ამრავლებს და ერს ფიზიკურ გადავარებას უქადის. ამ მოგონისთან საბრძოლველად სახელმწიფოებრივი ზომებია საქმომოლაპარაკე წინადადებას აძლევს სათათბიროს, გამოსცემს სურვილი, რათა სამინისტრომ ენერჯიტიკის ზომები მიიღოს სპირტის ხმარების შესახლელად და სხვა წყაროები გამოფარავად. მოლაპარაკის აზრით კერძო რკინის გზათა გამოყენება ხაზინის მიერ და უცხოეთში არყის გაზიდვა ამას ურადი შეუწყობს ეგს.

**თავ. მანსირევი** მოჰყავს ცნობები, რომ ლიფთანდის და კურლიანდიის რეგენერირებში საარყე ღუქნებთანდასმ მრავლებს. ამით ხაზინა არაფერს იგებს, მხოლოდ გამაჩნდილეთათვის არის ხელსაყრელი.

**ფინანსთა მინისტრის ამხანაგი ნოვიკი.** საეკვო არავისთვის არის, რომ ლოთობა ხალხის უბედურებას წარმოადგენს. მთავარობამ სწორად ამ უბედურებასთან საბრძოლველად შემოიღო არყის მონოპოლია; მთავრობას სურჯილი ჰქონდა ხალხისთვის მიმწოდებელი დასუფთავებული, დაწმენილი არყი და ავტონომიის ხალხისთვის საბიკიტროს გამზრუნელი გავლენა.

**შემდეგში** გამოიკვება ზოგერთა ნაყოფი მონოპოლიისა და 1911 წელს სათათბირომ მიიღო კანონ-პროექტი, რომელიც მონოპოლიის დაბეულდება სცვლიდა. ეს კანონ-პროექტი ერთა სახელმწიფო საბჭოს აქვს წარდგენილი. სანამ იგი ძალაში არ შევა, მთავრობას მონოპოლიაში არაფრის უკლილება არ შეეძლო. ლოთობის მონოპოლითია არა არის გამოწვეული. მას მთავრობა და საზოგადოება ხელიხელ ჩაკიდულნი უნდა შეგებდეს. შარშანდღემა საეპარტიო კრებამ მოუწოდო სახელმწიფოს ლოთობისთან საბრძოლველად. იგიც თანაგრძობით გამოეხმებურა. ყოველ კუთხეში არსდებდა სხიხილის საზოგადოება. რაც შეეხება საკანონმდებლო ზომებს, სახელმწიფო საბჭოში ორი კანონ-პროექტი იმყოფება ლოთობისთან საბრძოლველად და ხალხის ფიზიკობის საშემდეგელად. სათათბიროზე არის დამოკიდებული შეიმუშავოს საკანონმდებლო მოსაზრება სხვა და სხვა ღონისძიებათა მის დადგენად.

**იაკობსკი** ახასიათებდა, თუ რა ცუდად მოქმედებს ხალხის უზარმაზრ ღირებულ ალკოგოლის ხმარება, მაგრამ რადგანაც სიტყვის დროა შეზღუდული იყო და მოლაპარაკე ათ წუთის არ ეპარდა, სიტყვაზე უარის სთქვა.

**გვუშინი.** ასახელებს მიზეზებს, რის გამოც შრომი ჯგუფის ხარჯთ-აღრიცხვას უარყოფს.

**ივსიანი** გამოსთქვამს სურვილს ყოველივე ღონის ძიებაც იხმარონ ლოთობის სრულიად მოსასობად.

**ენისკი ანატოლი.** გარდა აკრძალვით და განწინათებითი ზომებისა ლოთობისთან საბრძოლველად საქმეებს შეეძღვეს ზოგები მიიღონ; იმ ადგილებში სადა მოუსალოება იქნება, არყის გაყიდვა სრულიად უნდა მოსმოს.

**ხარჯთ-აღრიცხვას** მუხლობრივი იხილვენ.

**მინისტრის ამხანაგი ნოვიკი** წინააღმდეგია იმისა, რომ სხვა და სხვა საქმიანობათა კრედიტი შემცირდეს 500.000 მანეთით. წყაროი სახარჯო ფული უწყებისთვის ფრად საქმეებს ლოთობისთან საბრძოლველ საზოგადოებათა დასახარებლად.

**გოდენევი** მინისტრის ამხანაგის წინააღმდეგ ლაპარაკობს. სათათბირომ ხარჯთ-აღრიცხვა სახელმწიფო კომისიის ვარაუდით მიიღო. შეტანდა თერთმეტ ფორმულის განხილვა გადაიღო სათათბიროს წევრთა გასაცნობად.

**ტიტოვი** კითხულობს სადამოქმო გადასახდათა დეპარტამენტის ხარჯთ-აღრიცხვის მოხსენებას.

**რისევი** რუსეთის მთავრობის სადა-მომოქმო პოლიტიკა ფისკალურ მიზნებს ემსახურება; იგი რუსეთში ცხოვრების გაძვირების ერთი მთავარ მიზეზთაგანი არის, ხელს უწყობს სინდიკატების განვითარებას და მიწვევლობის გაუმჯობესებას აფერხებს. ამის გამო შრომის ჯგუფი ხარჯთ-აღრიცხვის წინააღმდეგ მისცემს ხმას.

**ჯავახიანი** გამოთქვამს სურვილს, ბაქოში მუსულმანთა მეტეი გადასაცენ მუსულმანთა საძლდელოების გამგებლობას.

**ხარჯთ-აღრიცხვა** სახელმწიფო კომისიის ანგარიშით მიიღეს. ჯავახიანის სურვილი უარყოფს.

**ალექსიანი** კითხულობს სახელმწიფო ჯარის სამხარეთოგროს ხარჯთ-აღრიცხვის მოხსენებას.

**გ. ბენიკსენი** დაწვრილებით აღნიშნავს ამურის რკინთა ოლქში მომხდარი ბოროტობაქმედებებს. იგი საჭიროდ სცნობს ამურის რკინთა ოლქის სახელმწიფოს კანტროლის რევიზიის უნდა დემოიჩიროს (ტამში მარჯვიც და ცენტრში).

**ფინანსთა მინისტრის ამხანაგი გვბერი** განმარტავს ამურის რკინთა ოლქში საწვავის მიღების მოხსენებას. საწვავის მიღებამ საძლდელო მოხსენება ოლქის საწყობებში. თუ დაბალ ღირებულების ფეხელი მიიღეს, ამაში თეთი ჯარის მოხელენი ყოფილან დაწმენეუნი თუ ვეჭოლი კარგი ღირებულების იყო მიღების დროს და შემდეგ გაუმჯობესდა, ეს გზის ბრალი იქნება, რადგანაც საწყობები საძლდელოთა დადარის მოწოდებელი. მინისტრი გრცობს ეტება ამ საქითხს და დასმენს, რომ ბოროტ-მოქმედება არა ყოფილა, მხოლოდ იყო რამდენიმე ნაკულევაგება.

**პურიშვიკის** შეაქვს მემარჯვენეთა ფორმული, მოახდინოს უწყებამ აღნიშნული ბოროტ-მოქმედებების გამოგრი.

**გ. ბენიკსენი** გამოტყობათა მინისტრის ამხანაგს. იგი მემარჯვენეთა ფორმულითა ეთანხმება.

**სათათბირომ** მიიღო ხარჯთ-აღრიცხვა საბიუჯეტო კომისიის გამოანგარიშებით; მიიღო აგრედე მემარჯვენეთა ფორმული.

**ნერასაკვი.** სარკინისგზო საქმეთა დეპარტამენტის ხარჯთ-აღრიცხვის მოხსენებას კითხულობს. ჩვეულებრივია ხარჯი უდრის 11.454.875 მანეთს, არა ჩვეულებრივი—1.633.100 მანეთს. ამასთანავე კითხულობს კომისიის ფორმულით: ახლობანში შემოიტანოს მთავრობამ სათათბიროში 1915 წელს ლოთის რკინის გზის გამოსყიდვის კანონ-პროექტი და წარმოუდგინოს სათათბიროს წინააღმდეგ მოქმედების მოხსენება და დასრულებული იქნება.

**საზოგადოებრივი და ქარამბი**  
**ქრისტინაობის აღმადგენელ საზოგადოების** საქმეში დადგინდა, თუ შეუძლებელია თარსის მოსაზრება გარდასტრულებული ვადების მიხედვით გაათავა. ამათში თეობარბა და დღესთავი შვილმა ოქროს შექმნის მოქმედებათა დადგინდის გაათავა.

**ტფ. სახელმწიფო სემინარიაში** ეგზამენები დღეს დასრულებდა. სასწავლებელს 75 კაცი ათავებს. ერთი მოწვევითაგანი სახელმწიფო აკადემიაში სახელმწიფო ხარჯით იგზავნება.

**ქუთაისის ქალაქის თეატრში** 1 ივნისს გაიმართება ი. გოგებაშვილის საღამო.

**ღეს კვირას, 26 მაისს,** ქუთაისში ნაწარმების მოხდება განსვენებული სასონ თოფურის საფლავზე ქუთაისის თვითმართველობის მიერ აგებული მგლის კურთხევა. მთავარ-აღმასწავლებლის ექლესიაში გადახდილ იქნება წირვა და პანაშვიდი განსვენებულის სული მოსახსენებლათ.

**შეცდომის გასწორება.** გუმინდლის ფელეტონში „ცხოვრება და ხელოვნების“ მესამე სვეტის ბოლოში დასტამებულია „უბრძოლველის ორგანოსი“ უნდა იყოს „ორგანოსის უპირველესი მოთხოვნები“.

პროექტი და წარმოუდგინოს სათათბიროს 1914 წლის ხარჯთ-აღრიცხვის დროს თვისი მოსაზრება რასაზარალის რკინის გზის გამოსყიდვაზე. კომისიამ მიზნის შესაფერისად სწორ მოსკოვ-ყაზანის რკინის გზა გამოისყიდოს 1914 წელს, პირველ ინვესტიციის.

სათათბირომ ხარჯთ-აღრიცხვა მიიღო.

**მინისტრის ამხანაგი ვეშერმა** სთქვა მთავრობა განიხილავს ფორმულითა ადრულ საქითხს და თვის მოსაზრებას თვის დროს სათათბიროს წარმოუდგინოს.

**რასკოვ-ალექსი.** საკრედიტო ნაწილის განსაკუთრებულ კანკელაბინის ხარჯთ-აღრიცხვის მოხსენებას კითხულობს. ხარჯთ-აღრიცხვა ნავარაუდევია 23.610,181 მან.

**სტემუკოსკი** აღნიშნავს ამ საქითხის სიჭარბეს და საბრუნავს; საქმეობა ბეჭედების აგება პურის ეკონომის მოსაწყვსიგებლად. ოქტომბრისათა სახელმწიფო დამთავრებულ სურვილს ახლობანში მთავრობამ სათათბიროს წარუდგინოს საფინანსო გეგმა ელფეატორების მოსაწყობად, პურის ეკონომის მოსაწყვსიგებლად, ერთობა დასახარებლად საქმურელო საქმებში და სხვა.

**იჩასი** გადასახლების პოლიტიკის ჰქცეხავს.

**შემდეგი** სხდომა 27 არის დანიშნული.

ტუშინი შეიღ. საზოგადოების კასსისა წინააღმდეგ წელს შემოსულია სულ 13938 მან. და გასულა თითქმის იმდენით.

◆ **მეგრეთუშეობა მოხსატრეში.** მიწათ მოქმედების დეპარტამენტმა 200 მან. გადასლო თეკლათის დედათა მოხსატრესი განარგულეთაში. ამ ფულით მოხსატრეშია ორი მონაზონი უნდა გამოაგზავნოს ტფილისში კავკასიის საბარეშეობა სადღერზე მეგრეთუშეობის შესასწავლად.

**საზოგადოებრივი და ქარამბი**  
**ქრისტინაობის აღმადგენელ საზოგადოების** საქმეში დადგინდა, თუ შეუძლებელია თარსის მოსაზრება გარდასტრულებული ვადების მიხედვით გაათავა. ამათში თეობარბა და დღესთავი შვილმა ოქროს შექმნის მოქმედებათა დადგინდის გაათავა.

**ტფ. სახელმწიფო სემინარიაში** ეგზამენები დღეს დასრულებდა. სასწავლებელს 75 კაცი ათავებს. ერთი მოწვევითაგანი სახელმწიფო აკადემიაში სახელმწიფო ხარჯით იგზავნება.

**ქუთაისის ქალაქის თეატრში** 1 ივნისს გაიმართება ი. გოგებაშვილის საღამო.

**ღეს კვირას, 26 მაისს,** ქუთაისში ნაწარმების მოხდება განსვენებული სასონ თოფურის საფლავზე ქუთაისის თვითმართველობის მიერ აგებული მგლის კურთხევა. მთავარ-აღმასწავლებლის ექლესიაში გადახდილ იქნება წირვა და პანაშვიდი განსვენებულის სული მოსახსენებლათ.

**შეცდომის გასწორება.** გუმინდლის ფელეტონში „ცხოვრება და ხელოვნების“ მესამე სვეტის ბოლოში დასტამებულია „უბრძოლველის ორგანოსი“ უნდა იყოს „ორგანოსის უპირველესი მოთხოვნები“.

**ახალი აგებანი**

◆ **საინტერესო სერიობა წ.-ს. საზოგადოების სასარგებლოდ.** მოკლებული მითხელებთ, რომ დღეს, 26 მაისს, ახლის კლუბის ბაზაში ფრად საინტერესო სერიობა გაიმართება ქ. შ. წ.-კითხვის გამოც. საზოგადოების სასარგებლოდ. ბალი საუცხოოდ იქნება მორთული და განიარღვებული. სერიობის დროს გაიმართება გასართობები: სინემატოგრაფი, ამერიკული ბაზარი, პიზა, ბეინკურიცის კიბიტე, ტრუბი, დაუშრეტელი წყარო, ოინბაზი, კონფეტები, ყვავილები, ამურის სოციალური, დელორია, რკინის სარკინი, რბუსი, ეკვა და სხვა. ბაღში დაუკრავს სახელო მუსიკა და საზანდარი. დასაწყისი ნაშაუღღღის 4 საათზე. ბაღში შესლა ჰილის და დღისთვის—25 კ., ბაგმებისა და მოწვევითათვის—15 კ.

◆ **ილიას საღამო.** დღეს, დღის 12 საათზე, ილია ქავეჭავის სახელობის საქალაქო სკოლაში (სურფინი მანის ქუჩა), გაიმართება სალიტერატურული დღე განსვენებულის გლორის პატივსაცემად.

◆ **ფოლკორის ბრძოლა.** მეღვინეობისა და მევენახეობის ტფ. სახელმწიფო კომიტეტი სახელმწიფო სახელმწიფო სასაგზავნად ორი საფოლკორის დასა შეადგინა ინსტრუქტორების ბნი ოსლეიანისა და მარკარაშვილის ხელმძღვანელობით. ორივე დასში 65 კაცი. თეთურულს ჯამბიგარად მიეცება თეში 60 მან. მუშობას დასები ამ თვის ბოლოს შეუღღებიან და კახეთში დარბებიან 3—4 თეგის. შარშან ორივე დასში 30 კაციმდე იყო. მუშობდნენ სულ თვე ნახევარი.

◆ **სახატორი და საცნოგარეთი საზოგადოება.** ღვევიდა ანგარიში ამ საზოგადოებისა 1911—1912 წლების განმავლობაში. როგორც ანგარიშდნა სხასს, საზოგადოების ჰყოლია სულ 374 წევრი. ამ წელს გაუმართავს 11 საზოგადოება, რომელშიც წყითობხელ სხვა და სხვა სამეცნიერო მოხსენებანი; საბჭოს წევრები—ბ. თაყაიშვილს, აბულაძეს, გორგაძეს და სხვათ უმჯობესობით საქართველოს სხვა და სხვა ქუთხეში, ურუსულით ბევიანი სიბეჭდი და შეუჭრავიებით სხვა და სხვა საარქელოგია ნიფის. საანგარიში წელსვე საზოგადოებას დაუთავებია მგერი საქართველოს მეროტომის ბეჭედი და დაუწყებია მესამე ტომი; აგრედე შესდგომია „საქართველოს სინდელითა“ ბევიანი გაგრდებებს; შემდეგ ტომში, სხვათა შორის დაბეჭდილი იქნება „სამამე“ ანუ „რუსტიანი“ ი. აბულაძის რედაქტორობით. საზოგადოების მუზეუმი ამ წლის 1 ნოვემბრისთვის ყოფილა 1048 სათნოგრაფიო და საარხეოლოგია ნიფით, ქსოვილები—302; საისტორიო მხატვრობა—272. საანგარიში წლის დადგეს საზოგადოების ბიბლიოთეკაში ყოფილა 739 ხელნაწერი, წლის ბოლომდე წიასუბი 962-მდე, დაბეჭდილი იქნება კი ყოფილა წლის დადგეს 810 ცალი, წლის ბოლოს—3568 ტომი, რომელთაგან 2438 ტომი შეუწავს პ. ი.

ტუშინი შეიღ. საზოგადოების კასსისა წინააღმდეგ წელს შემოსულია სულ 13938 მან. და გასულა თითქმის იმდენით.

◆ **მეგრეთუშეობა მოხსატრეში.** მიწათ მოქმედების დეპარტამენტმა 200 მან. გადასლო თეკლათის დედათა მოხსატრესი განარგულეთაში. ამ ფულით მოხსატრეშია ორი მონაზონი უნდა გამოაგზავნოს ტფილისში კავკასიის საბარეშეობა სადღერზე მეგრეთუშეობის შესასწავლად.

**საზოგადოებრივი და ქარამბი**  
**ქრისტინაობის აღმადგენელ საზოგადოების** საქმეში დადგინდა, თუ შეუძლებელია თარსის მოსაზრება გარდასტრულებული ვადების მიხედვით გაათავა. ამათში თეობარბა და დღესთავი შვილმა ოქროს შექმნის მოქმედებათა დადგინდის გაათავა.

**ტფ. სახელმწიფო სემინარიაში** ეგზამენები დღეს დასრულებდა. სასწავლებელს 75 კაცი ათავებს. ერთი მოწვევითაგანი სახელმწიფო აკადემიაში სახელმწიფო ხარჯით იგზავნება.

**ქუთაისის ქალაქის თეატრში** 1 ივნისს გაიმართება ი. გოგებაშვილის საღამო.

**ღეს კვირას, 26 მაისს,** ქუთაისში ნაწარმების მოხდება განსვენებული სასონ თოფურის საფლავზე ქუთაისის თვითმართველობის მიერ აგებული მგლის კურთხევა. მთავარ-აღმასწავლებლის ექლესიაში გადახდილ იქნება წირვა და პანაშვიდი განსვენებულის სული მოსახსენებლათ.

**შეცდომის გასწორება.** გუმინდლის ფელეტონში „ცხოვრება და ხელოვნების“ მესამე სვეტის ბოლოში დასტამებულია „უბრძოლველის ორგანოსი“ უნდა იყოს „ორგანოსის უპირველესი მოთხოვნები“.

ტუშინი შეიღ. საზოგადოების კასსისა წინააღმდეგ წელს შემოსულია სულ 13938 მან. და გასულა თითქმის იმდენით.

◆ **მეგრეთუშეობა მოხსატრეში.** მიწათ მოქმედების დეპარტამენტმა 200 მან. გადასლო თეკლათის დედათა მოხსატრესი განარგულეთაში. ამ ფულით მოხსატრეშია ორი მონაზონი უნდა გამოაგზავნოს ტფილისში კავკასიის საბარეშეობა სადღერზე მეგრეთუშეობის შესასწავლად.

**საზოგადოებრივი და ქარამბი**  
**ქრისტინაობის აღმადგენელ საზოგადოების** საქმეში დადგინდა, თუ შეუძლებელია თარსის მოსაზრება გარდასტრულებული ვადების მიხედვით გაათავა. ამათში თეობარბა და დღესთავი შვილმა ოქროს შექმნის მოქმედებათა დადგინდის გაათავა.

**ტფ. სახელმწიფო სემინარიაში** ეგზამენები დღეს დასრულებდა. სასწავლებელს 75 კაცი ათავებს. ერთი მოწვევითაგანი სახელმწიფო აკადემიაში სახელმწიფო ხარჯით იგზავნება.

**ქუთაისის ქალაქის თეატრში** 1 ივნისს გაიმართება ი. გოგებაშვილის საღამო.

**ღეს კვირას, 26 მაისს,** ქუთაისში ნაწარმების მოხდება განსვენებული სასონ თოფურის საფლავზე ქუთაისის თვითმართველობის მიერ აგებული მგლის კურთხევა. მთავარ-აღმასწავლებლის ექლესიაში გადახდილ იქნება წირვა და პანაშვიდი განსვენებულის სული მოსახსენებლათ.

**შეცდომის გასწორება.** გუმინდლის ფელეტონში „ცხოვრება და ხელოვნების“ მესამე სვეტის ბოლოში დასტამებულია „უბრძოლველის ორგანოსი“ უნდა იყოს „ორგანოსის უპირველესი მოთხოვნები“.

**საგვესილო ქალთა საზოგადოება**

15 მაისს საღამოს მოხდა აქვესილო ქალთა საზოგადოების წევრების წლიური კრება. კრების თავმჯდომარედ აირჩიეს ქ. ან. ოსტროვსკია. შემდეგ საზოგადოების მდიანმა ქანმა ხარგანიცა და მუშე ქალთა კლუბის კომისიის თავმჯდომარემ ქანმა თარხანოვმა წითების მოხსენებები საზოგადოებისა და მუშე ქალთა კლუბის მოქმედების შესახებ, საზონადრმა ქანმა კვიარა უქქერის საზოგადოებას, როგორია მისი დასვენება.

მთხრობა: საქართველო. მშვენიერი, მომხიბლავი, საყვარელი უნდა ყოფილიყო, მაგრამ დღეს ასეთი არაა. მწელი საქართველოში ცხოვრება, ადამიანს სული ეხუთება. უცხოელთა ახირებულს შთაბეჭდილებას ახედენს აქაურობა—ყველაფერი მიღუწებულა, მიუყურებულა, მიძინებულა; არ არის ის სიკაცობა ის უდიდი სიკაცობისა, რომელსაც ჩვეულებრივ ვართ ევროპიელები. მაგრამ ცომა მეტად სუსტია. ნუ თუ მართლა სინათლე აქ აღმანიანს? თეად არაა? თავში ღობავრი დასცე ვინმემ და გააბრუნე. აქ რომ ხართ, ისე გარდაბო, თითქოს რაღაც ვეშაში თანდათან გაიხლოვდებთ, გაწყვებთ, გზარკავთ, სუნთქვას განსობთ, სასოწარკვეთილებას უახლოვდებით და, რაც ყველაზე უფრო საშიშილია, ხალხისა, ხალხის უჭკრება. ადამიანებს თითქოს არკი უნდათ სიკაცობა, რომელსაც იყო შემუშავებული ქართველ ქალთა ჯგუფის და აქაქალ. სახ—სი“ შვერთებულ კომისიისათვის. პირობები მიტეული იქნა. მოგვეყავს აქვე ეს პირობები.

ქართველი ქალები შველენ აქვესილო ქალთა საზოგადოებში, როგორც თანასწორ უფლებადირწევრნი და შეადგენენ დამოუკიდებელ სექციას, რომელიც იხელმძღვ.

**ქართული პრესა**

ჯერ კიდევ ბევრი ხანი გაივლის, სანამ ჩვენი დასულები ქუჩის ისწავლიან. კვლევა განაგრძობენ თავიანთ უაზრო დენვას ავტონომიის იდეის და, რადგანაც ამის პირდაპირი საბუთები არა აქვთ, აზრთა არყე-დარყვითა მსურთ ლელოს გატანა.



# მეზღვეული

ვაზაფხულია. ქუჩებზე წვიმა... მინდორი აქ, იქ ამწვანებულია, ზოგან ხნულია ჩაშვებულა, ზოგანაუკვალად გატარებულია. რა საყვარელია, რა მარჯალიტი ცრემლი ჩამოდის, ცრემლი ქუჩებზე, მაგრამ ამ ცრემლებს თვისი ცრემლებით პირქუშად გულის-დედა უჭურებს. დიდი ხანია მან დააბოღა თვისი გუთანი, თვისი მინდორი, დიდი ხანია წიწილს დაეცა, წიწილს დაეცა სხვა ქვეყნის ქორი! გუთანი გდა ჩაჰყვებულა, მუშა ხელები გულს დაჭრეფა, მიწოდება ქობის დანგრეულ თავზე სწანს, რომ შვე ყორანს დაუყუეო!

ქელს ჩამოვიღებო. გაველ მინდორზე, თვალი შეჩერდა ჩემს ძაღლს და თოფზე, მაშინ ვსთქვი: „მუჰრავ, შენ ჩემო მუჰრავ, უწინა სკოლიდან უბედურდ შენზე, ესლა-კი მის გულს, მინდორს მოჭარგულს, ურცხვად ჰყდიან ყიზილბაშებზე.“ ხნულს გული დაგვარ, იქ ძველი სისხლი ბელტში გულისად ამოაწვეთა, სისხლი გიცანი-ყო ქართლისა, მაგრამ მიწა-კი ახლა სულ სხვისია!

ვაზაფხულია. ქუჩებზე წვიმა... ჰუკავის სამშობლოს მინდორი, მთანი, ჩაფიქრებულა მუშა გუთნისა, ჩაფიქრებულა მისი გუთანი!

### ი. ევლოშვილი.

ხილავს. შევითხებზე პასუხს აღვე- და ბანკის ბიუროს მონაკლები. მონაკლები მონაკლები იქნა. შემდეგ კრება გადვიდა გამგებობის მოხსენებზე, რათა გამგებობასა და ზედამხედველ კომიტეტის შეერთებულ კრებას უფლებად მიეცეს დაუ- კლოს პროცენტები, რომელსაც მესს- ნებულის ახდენებენ ბანკის მართვა- გამგებობის სასარგებლოდ. პროცენ- ტები 3/4-დან 1/2-მდე იქნას ჩამოყვა- ნილი.

მოახსენება მიღებულ იქნა და კრე- ბა 4 საათზე დაიხროდა. კრების გაგრძელება მოხდა გუშინ საღამოს 7 საათს.

### ალაქის დარა- გითი სკოლები

სწორედ უცხოურია, რომ ხელო- ვერად სდევნიან ტყუილის შუა ადგილიდან საქალაქკართულ და- წყობით სკოლებს და მათთან ერთად ქართულ მსოფლიურებს და მასწავ- ლებლებსაც. უცხოური, საკვირფე- ლი და მასთან სამწერობა მოგონიანა! რაღა ისედაც დაჩაფხული, ღარიბი ქართველი ხალხი უნდა გავიდეს გა- ნაირბრას, რაღა იგი უნდა მოჭარ- დეს შესისხლ-ხორცებულ სასოვე- რებელ ბინებს სკოლის ახლო, სა- დაც 1881 წლიდან არსებობს კუკუის პირველ დაწესებით სკოლაა მის გარშემო ვით წიწილები კრებს მის მოხატევიან მცხოვრებლები მე-7 8 და 9 უბნისა და გაზაფხულ თავიანთ ნახევარ ტიტულს ბავშვებს აწიანის სასწავლებლად?

ჯერ ისევ 1905 წ., როდესაც მო- ხდა სკოლების როგორც ჩანს, დაუ- პირეს კუკუის I დაწესებით-სკოლას გადართვა. ასე, რომ, მტკვრის მარტ- ენიძე მხარეს, ავღარბიანი დაწესებ- ლი მეათე ნაწილის ბოლომდეს ქართველი ხალხი უსკოლო რჩებო- და; ამ ადგილზე კი ყველაზე მეტი ღარიბი ქართველი ხალხი მცო- ვრობს. ამ დარბი ქართველს მხოლოდ დაწესებით სკოლაში შექმნიან გა- ხარბლო თავისი შვილი, იმ სკოლა- საც სტატუტებ და გადაწყვეტი გან- პირა ადგილებში. განა, საბარათლი აქვთ ამ კიბების გადაწყვეტებს?... თუმცა 1905 წ. დადგინეს ეს მაგრამ ეჭვი შასრულეს დადგინდეს და სკოლა დასტოვეს ისევ კუკუაში 1910 წლამდე. საწყალი მცხოვრე- ლები დამწიდებულნი იყვნენ: გვ- არის სამუქოდმო მოჭირი, დე- სვენეთო. მაგრამ 1910 წ. ისევ აღი- ძრა საკითხი. მცხოვრებლებმა მთა- ვრობას თხოვედნ მართებს, რომ მელშოაც უხსნიდნენ თავიანთ უმწყო მდგომარებას და სთხოვედნ სკოლის იქვე დატოვებას. სთხოვე- თით ბ. ხატისოვსაც, რომელიც იმა- საც კი დაშორდა, რომ 1911 წელს მაგვე სკოლაში პარალელურ კლასე- მაც გავისხნითო, რადგან ასობით რჩებიან უსკოლოდ ბავშვები, მაგრამ რჩებიან დაპირებთ დარბა. სკოლა როგორც იყო კიდევ დასტოვეს და თან დადგინდნენ: „ნუ გეშინიანთ, ეს სკოლა სამუქოდმო მინ დარჩება, ხელს ვერავინ ახლებსო.“ დამწვი- დით. ან კი როგორ არ უნდა დაუჯე- რათ სიტყვა ამისთანა დიდ-კაცებს? მაგრამ მწარედ მოგსტყუდით. 28

პირის ვითარებაზე ვაწუთში: „ქუ- კუის პირველი დაწესებით სკოლა უერთდება კუკუის მეორე დაწესებით სკოლასო.“

რა იყო ამდენი მოტყუება?! განა საწყალი ხალხი რომ ვართ, აგრე უნდა გვითამაშოთ?! ამა მონახეთ და წაიკითხეთ, მანდ უნდა მტკვრად შე- ნახული, ჩვენი თხოვნები, რომლე- ბზედაც ხელი გვიწერია ასაძიდ ცაცსა. გვონებ, სკოლა მცხოვრე- ბლებისთვის და არა მცხოვრებლები სკოლისთვის. განა ეს ამბავი ლექთა აწიოკებას არა ჰუგვს, ნუ თუ ეს ხელოვნური განდევნა არ არის?!

საბჭომ კარად იცის, და თუ არ იცის უნდა გავიგოს, რომ I და II კუკუის დაწესებით სკოლებში ენ- კებისთვის ასობით მოწაფეს ისტუ- მრებენ უკან უადგილობის გამო, ის კი იმის შავიერად, რომ ორევე სკო- ლის პარალელური გაუხსნას, სრულე- ბით გადააქვს აქედან და უსკოლო- თა სტოვეს ამოდენა ხალხს.

ვითი საბჭო იტყვის მანდ გავხს- ნილი მე-10 ქართულ სკოლებში სკო- ლასო. მერე ვაყვებს რაღა ვუყოთ? სად არის მე-11 სკოლა ქართვე- ლებისთვის?! აკი 1905 წ. ოქტომბერ- იცინოთ დადგინდნენ: „უბნისას ყველა ერთგვანისთვის თანასწორი რიცხვი სკოლებში.“ ჩვენ კი ვხე- ვდათ 12, თუ მეორი 13 სომხების- თვის, 11 რუსებისთვის და 9-ს ქარ- თველებისთვის. მხოლოდ მე 10-ს ხსნიან ენკებისთვის, ისიც ვინ იცის, ამა, სად არის რიცხვის თანასწორო- ბა. ნუ თუ დევნა არის?! თვითმა- თველობაში ფული არ არის, რომ ქართველებისთვის სკოლა გახსნან, ხსნებისთვის კი არის საბარათლი- ნობა მოითხოვს კუკუის პირველი დაწესებით სკოლა დასტოვით ისევ იმ ადგილს და გაუხსნათ კიდევ ერთი პარალელური განყოფილება. უფულოებს ნუ მიაწერ, ვინაიდან უკვე 1910 წ. ხაზინა აძლევს თვით- მართებლობას 40 ათას მანეთს ყო- ვერ წლიურად სკოლების მოსა- მატებლად და ჩვენ კი ამის ვერა ვგრობთ.

### შეიარაღებული მშურლობა

ყველამდე იარაღში ჩამჯად ვერო- მას ვვლავ სამხედრო აღტყინების ინი აღძრა. თუმცა დიდ სახელმ- წიფთაა შემოსავლის უმეტესი ნაწი- ლი ყოველთვის მხედრობასა და მისი საქორეკანებზე იხარჯებოდა, მაგრამ 1913 წელს ამ მიზნისთვის განზარ- ბული ხარჯი პირდაპირ საარაკოა. ახალ სამხედრო რეფორმათა შემოსლე- ბად, მაგ., გერმანიასა და საფრან- გეთს, ჩვეულებრივ ამ საგნისთვის გადამღებულ თანხს ვარდა, თითო- თითი მილიარდი სჭირდებოდა. თუ რაოდენად მძიმე ტვირთად აწვება მოვადსახად ხალხს ეს სამხედრო- ხარჯი აშკარად სწანს იმ გაზრდილობ- დან, რომ გერმანიის მთავრობა იძუ- ლებულია ერთდროულს: არაჩვეუ- ლებრივ გადასახადს მიპარათოს ხე- ნებული ხარჯის დასაფარავად, ხო- დო საფრანგეთი კი, რომელიც მთე- ლი ქვეყნის კონტროლად ითვლება, თვით პარებს შინაგანი სესხის აღე- ბას. დიდი სახელმწიფოები თითქოს განებენ გაჯობებულან, ამა ვინ რა

ნელგებს საზოგადოების წესდებით შემდეგი პირობების მიხედვით:

1. ქართულ სექციას შეესვლა შე- უძლიან სექციის თანხმობით „კავე- ქალთა საზოგადოების“ ყველა წევრს, ვისაც ინტერესებს და შეუძლიან (იციან ქართული ენა) სექციის მიუ- შობა.
2. სექციის დაარსებისათვის საქი- რობა არა ნაკლებ ოცი წევრისა. სექ- ციის კრება წევრთა 1/3 დადგნო.
3. სექციის აქვს უფლება თავიანთ შორის აირჩიოს ერთი წლის ვადით სექციის გამგებო (შეიღ წევრი და ორი კანდიდატი) გამგებობა ირჩევს თავმჯდომარეს, მდივანს და ხაზინა- დარს.
4. სექციისა და გამგებობის კრებე- ბი ინიშნება საჭიროებისა და გვარად თავმჯდომარესგან, ან ხუთი წევრის განცხადებით თანხმად.
5. სექციის გამგებობის წევრების ვინაობა უნდა ეცნობოს „კავეკისელო ქალთა საზოგადოების“ გამგებობას.
6. სექციის გამგებობა ვაზნის კავე- ქალთა საზოგადოების გამგებობის კრებებზე ორ წარომადგენელს. ამ წარომადგენლების მოვალეობაა აც- ნობონ საზოგადოების ცენტრალურ გამგებობას სექციის დადგენილები- ნი, რომელიც არ უნდა ეწინააღმე- დებოდეს საზოგადოების წესდე- ბას.
7. ქართულ სექციის ყველა პრინ- ციპილურ დადგენილებას ამტკი- ცებს ცენტრალური გამგებობა.
8. სექციის სახსარს შეადგენს ის თანხა, რომელიც კავე- ქალ. საზო- გადოების იხერ იქვება შეტანილი სარჯთ-აღრიცხვაში სექციის მოქმე- დების გასაძლიერებლად; აგრედვე ექროდა განსაკუთრებით სექციის სა- სა- ვებლოდ შემოწირული თანხა დაწესებულებათა და კერძო პირთა- გა. სექციის თანხა ცალკე შენახულ ფონდს უნდა შეადგენდეს.
9. სექციის გამგებობა ხარჯავს თავ- თის თანხას იმ ხარჯთ-აღრიცხვის თა- ხანხად, რომელსაც ამტკიცებს საზო- გადოების საერთო კრება. სექციის საჭიროებისდაგვარად ეძლევა ყო- ვილადაც იგი თავისი კავე- ქალთა სა- ზოგადოების ცენტრალური გამგეო- ბისგან.

მხოლოდ მე-6 მუხლის შესახებ კრებამ შეიტანა შესწორება და გა- მოსატყვე სურვილი, რომ ის წევრე- ბი, რომლებსაც წარომადგენლებად ჰგვაზნის ქართული სექცია, ამავე დროს საჭიროა იყვნენ ცენტრალურ გამგებობის წევრებადაც. პრაქტიკუ- ლად ამ საქმის განხორციელების შე- მუშავება მიმდინარე სექციისა და სა- ზოგადოების გამგებობას.

დასასრულ არჩიეს გამგებობის წე- ვრები. არჩეულ იქნენ: ქ-ენი ანნა ოსტროვსკაია, ნ. ოსტროვანი, გ- ყვიატკოვსკაია, ნინო ტყეშელაშვი- ლი, ტ. ორემბოვსკაია, ს. თარხანო- ვა, ნინო ნაკაშიძე, ელენე შანზა- როვა, ეკატერინე მეხი, ტატიანა რობია.

### გვ. სათ-ან. საადმი- ბაგვალ ბანკის რე- სა- ზოგადო პრება

კრებამ 23 მაის დაიწყო. თავ- მჯდომარედ არჩეულ იქნა თავ. ს. გ. წერეთელი. მდივნობას ასრულებს ზედაიხ. კომ. მდივანი თავ. კ. ა. თუ- რანიშვილი. პირველს ხსნობაზე რწმუნებულნი შეუდგნენ წარსულ 1912 წლის ანგარიშების განხილვას. როგორც ანგარიშგან სწანს 1912 წ. ბანკს გაუტია სესხად 5,373,300 მან. (ქალაქის მამულებზე 4,400,800 მან. და სოფლისაზე 972,500). 1913 წლის I ინტერამდე ბანკს სულ გაუტია სე- ხი 48,366,552 მან. (ქალაქის მამუ- ლებზე 40,757,213 მან. და სოფლე- ბისა—7,609,338 მან.).

ამ წელს წმინდა მოგება ყოფილა 489,792 მან., რაც წარსულსა წლის საშუალო მოგებას 178,457 მან. აღე- მატება. ბანკის ზედამხედველი კო- მიტეტის მოხსენებით, რომელშიც ანგარიშები შემაოწმა, ყველა თანხე- ბით თავი-თავის ანგარიშს არის და ანგა- რიშები საბუთების მიხედვით სწო- რია.

კრებამ ანგარიში ერთხმად დაამ- ტკიცა. შემდეგ კრებამ მოისმინა და ერთ- ხმად დაამტკიცა აგრედვე დამფაქ- ბელი კომისიის მოხსენებანი მისი მოქმედების შესახებ.

კრება შეუდგა ზედამხედველი კო- მიტეტის მოხსენების განხილვას. ა. ფურცელაძე საზოგადოების ყო- რადღებს ერთ გარეგობას აქცევს: ზედამხედველი კომიტეტის ანგარი- შიდან სწანს, რომ მოუხედაოდ საზო- გადო კრების დადგენილებისა, მამუ-

ლებს ორი და სამი დამფასებელი კი არ აფასებს; არამედ თითო-თითო და- დიდ უმთავრესად, კომისიის დამფა- სებელი აგენტები და არა თვითონ დამფასებელი. ამასთანვე ბანკი ნა- კლებს ყურადღებას აქცევს სასურვი- ტუტო მამულებს და ამით აღმოსავ- ლეთ საქართველოში ყოველ წლევ მრავალ გირავნობას ჰკარგავს.

თავ. შ. გრუზინსკი. განმარტავს, რომ ძველ და გამოცდილ შემფასე- ლებს, როგორცა ბანკის მოქმედლე- ბის ყველა რაიონი კარგად იციან, ადგილობრივ წასვლა არ ესაჭიროე- ბათ. მათ მხოლოდ მასალა სჭირათ და ამ მასალას კი ახალგაზრდები აწვიდან. საჭიროების მიხედვით და როდესაც დიდი საქმე იყო არამც თუ ორი, არამედ დამფასებულად იგ- ზავებოდა ხშირად გამგებობის წე- რები. უსაფუძვლოა საყვედური, თითქოს ბანკი აღმოსავლეთ ამიერ- კავკასიას ყურადღებას არ აქ- ცევდეს. ალბად იქეთა ნაწილს არ ეცნობა, რომ მამულებით გამოტა- ნილი ვალი ესაჭიროებოდეთ და არ მიდიან ბანკში. ამასთან ერთად მხედ- ველობაში უნდა იქონიოს კრებამ ის გარემოებაც, რომ იმ მხარეში მი- წეობი გერ არ არის დამოღვეული და უფლებები ძლიერ დახლართულია, მამულები სერვიტუტებით არის და- ტვირთული და კანონით ჩვენ უფ- ლება არ გვაქვს ასეთი მამულები დავიგირავოთ. ამით ახსენება, რომ სხვა ბანკების ციფრებიც არ არის დიდი.

ა. უნაჩილი. საშიშია არა ის, რომ ახალგაზრდა შემფასებლებმა ბევრი გააკეთეს, არამედ ის, რომ თუ რამ- დენდა ნაყოფიერი იყო მათი მუშა- ბობა. საჭიროა გამოიკვცეს რამდენ- ნად აკლებდნენ მათ შეფასებას და- მფასებელ კომისიასში და შემდეგ კი გამგებობა.

ხმები. 50 პროცენტით. თავ. დ. ფაველინიშვილი ამოწ- მებს, რომ ახალ შემფასებლებთან ერთად გამოცდილებიც მიიანს სა- მუშაოდ; დიდ მამულებში კი—ამ- დენივე გამოცდილი შემფასებელი იგზავნებოდა.

თავ. კ. მახაშვილი. (შემდეგ კომ. თავმჯდ.) ამ სიტყვებს ამოწმებს და ამასთან უმატებს, რომ აგენტები უმ- თავრესად სოფლის მამულებს აფე- სებდნენ, ვინაიდან თავიანთვე ეს მო- ვალეობა უმთავრესად მათზე იყო მიმდინარე. დამფასებლები კი გარ- და დაფასების ბევრს მუშაობდნენ კომისიასში, სადაც აგენტები არას- დებულობდნენ.

თავ. ი. ზარათაშვილი. ამბობს რომ, როგორც მას ახსოვს, საზოგა- დოების დადგენილება იყო: ახალ- გზდა შემფასებლები ადგილობრივ უნდა ყოფილიყვნენ და კლიენტები გაეჩინათ და არა წარსულიყვნენ ტვი- ლისიდან დაჯალბების შესასრულებ- ლად.

თავ. ა. გრუზინსკი. ჰეიქრობს, რომ ი. ზარათაშვილის ცნობა არ არის სწორი. ორი ახალი შემფასე- ბლის არჩევანი გამოიწვია კომისიის ძლიერ დასაქმინებამ. ეს ახალი შემ- მფასებლები ორ საქმეს აკეთებდნენ შემფასებისა და კლიენტების შეფე- ნისას.

ხმები. დადგენილება წაიკითხეთ! კრება ცოტა ხნით შესწყდა; განა- ხობისას საზოგადო კრების ოქმით წაიკითხეს, სადაც სწერია, რომ აგენ- ტები მიემატა დამფასებელ კომისიას, ვინაიდან დამფასებლები ძლიერ იყე- ნენ და ტვირთული საჭირო.

თავ. ა. გრუზინსკი ამბობს, რომ ორატორებმა საქმეს საჭირო მხრი- ლად არ შეზღვედეს ზედამხედველი კომიტეტი იმ აზრისა, რომ საქმეში თანაბრად უნდა იყოს განაწილებუ- ლი კომისიის ყველა წევრს შორის. ზედამხედველი კომიტეტის მოხსე- ნება კრებამ საყურადღებოდ მიიღო.

თავ. გ. მაჩაბელი საჭიროდ ცნობა, რომ ბანკის ანგარიშები და მოხსენე- ბები საზოგადო კრების დაწყების ორი კვირის წინ უნდა მზადდებოდეს, რათა რწმუნებულთ შედებმა ჰქონ- დეთ გაეცნენ მათ.

თავ. ა. გრუზინსკი. ეს აიხსენება მით რომ გამგებობა ძლიერ დასაქმიან- ნებულია, მსურველთ კი გაცნობის შეუძლებად მულამ აქეთ.

ა. ფურცელაძე ჰეიქრობს, რომ თუ კი ანგარიშები და მოხსენებები არ არის მზად, საზოგადო კრება შეიძლება სხვა დროისთვის გადაი- ნიოს; წინ და წინ გაცნობა კი სხვანა- ირად შეუძლებელია. მას მიუხედავს ბანკში, მაგრამ მოხსენებები გასა- ცნობათ არ მიუციათ.

ა. ფურცელაძე საზოგადოების ყო- რადღებს ერთ გარეგობას აქცევს: ზედამხედველი კომიტეტის ანგარი- შიდან სწანს, რომ მოუხედაოდ საზო- გადო კრების დადგენილებისა, მამუ-

ლო, რომ ასმარებზე მის გამე- შესამხვეოდ შეეცვლა ვერა- ხელმწიფოების ძალთა. განყოფილე- ბა. საქიროა რამდენიმე ათეული წე- ლი, რომ უსწორო ომით მოქაქე- ლი, ბალკანეთის პარკარა სახელმწი- ფოები წვლნი გამოათონ და თავი- სი საოარო ძალა ამა თუ იმ სახელ- მწიფოთა ბოლიტური ჯგუფს მე- სდვანს. არა თუ გერმანიას სწო- რედ დღეს აღძრა საკითხი ჯარის რეორგანიზაციისა მხოლოდ იმიტომ, რომ საბაბად ემბარა ბალკანეთის ამ- ბები. ნამდვილად კი ამ განზარბე- ს უფრო ძველი სარჩული აქვს. 1911 წელს ავღილის ინტენდენტის შემ- დეგ, როდესაც გამოიკვცა, რომ ინ- გლისი საეკსპედიციო კორპუსის ამ- ხადება ევროპის კონტინენტზე გა- დასაყვანად, გერმანიას მიხედვნი, რომ საბათა მეთანხმება მართლაც სასუმო არ ყოფილა. ამავე დროს რუსეთიდან განუშვევლად მოლი- და ცნობა, რომ იპონიის ომის შე- ძველ დღეს აღძრა საკითხი ჯარის რეორგანიზაციისა მხოლოდ იმიტომ, რომ საბაბად ემბარა ბალკანეთის ამ- ბები. ნამდვილად კი ამ განზარბე- ს უფრო ძველი სარჩული აქვს. 1911 წელს ავღილის ინტენდენტის შემ- დეგ, როდესაც გამოიკვცა, რომ ინ- გლისი საეკსპედიციო კორპუსის ამ- ხადება ევროპის კონტინენტზე გა- დასაყვანად, გერმანიას მიხედვნი, რომ საბათა მეთანხმება მართლაც სასუმო არ ყოფილა. ამავე დროს რუსეთიდან განუშვევლად მოლი- და ცნობა, რომ იპონიის ომის შე- ძველ დღეს აღძრა საკითხი ჯარის რეორგანიზაციისა მხოლოდ იმიტომ, რომ საბაბად ემბარა ბალკანეთის ამ- ბები. ნამდვილად კი ამ განზარბე- ს უფრო ძველი სარჩული აქვს. 1911 წელს ავღილის ინტენდენტის შემ- დეგ, როდესაც გამოიკვცა, რომ ინ- გლისი საეკსპედიციო კორპუსის ამ- ხადება ევროპის კონტინენტზე გა- დასაყვანად, გერმანიას მიხედვნი, რომ საბათა მეთანხმება მართლაც სასუმო არ ყოფილა.

პრობლემა იტყობინებიან დამე- ზით, რომ რეინის გზების მო- საზაფხურეთა კავშირმა დაადგინა, საყოველთაო გაფორმე მოახდინო. გაფორმე უკვე დაიწყო.

ქალაქ ტიბორში გათავდა მეტალურგიის გაფორმე. ქალაქის საბე- კომ საფარგებო კრებაზე დაადგინა, მოთხოვნით მისი ნაწილი დაე- მუქრა მეტალურგიის, თუ არ შეს- წვევით გაფორმე, სასტრო- შომბის მიმართ გამოდის მართალია, ბალკანეთის ომმა ბევრს აუხლო- უმარტესობანი, მაგრამ ბალკანეთის კავშირი დღეს მინც აგრე რიგად დიდ ღირებულებას არ, წარმოად- გენს, როგორც სამხედრო ერთეუ-

რომამდე გაჭირავს სამხედრო ბიუ- ჯეტსა. როგორც ყოველთვის, 1913 წელსაც პირველად გერმანიამ და- ბუა ბუქსა და ნალარს, მას უბასუბა საფრანგეთმა, რადგან გერმანიის სა- მხედრო დასაფარგებო უწინარეს ყოვე- ლისა მის დასავლეთის მეზობლსკე- ნა მიმართული. გენერალმა გერინ- გენმა რეგისტრაცი შეიტანა ახალი სამხედრო კანონ-პროექტი, რომლის ძალითაც ორი წლის შემდეგ გერმანი- ის ჯარის რიცხვი 110—120 ათასი კაცი უნდა მიემატოს მშვიდობიანობის დროს, ვიდრე დანარჩენ სახელმწი- ფოთა. ასე, მაგ., მშვიდობიანობის დროს საფრანგეთის ქვეითა ჯარის ერთ ბატალიონში ითვლება 502 კა- ცი, ავსტრიისში—372-დან 516-მდე, იტალიისში—433, ხოლო გერმანიის- ისაში კი—551-დან 641-მდე. ასე რომ, მობილიზაციის დროს, პირველი რი- გის ჯარის შესავსებად გერმანიამ იწვევს სათადარიგოთა მხოლოდ 40 პრიკ, დანარჩენი სახელმწიფოები კი—მთელი რაოდენობის ნახევარზე მეტს. თუ მივიღებთ აგრედვე მხედ- ველობაში გერმანიის რეინის გზების სიმრავლეს, დავინახავთ, რომ ვილ- ჰელმის ჯარი განსაკუთრებით კარგ- პირობებშია ჩაყვნილებული სწრაფი მო- ბილიზაციის მხრით. და რადგან მშვი- დობიანობის დროს გერმანიის ჯარის ერთეული მრავალრიცხვანია, ეს გარემოებაც უნდა უწყობს ჯარის კაცის საომარად ჯგეროვან მომზადე- ბას. თუ ჩავეყვირებთ დღეს. გე- რანინების პროექტს, ერთს ფრად საინტერესო მოგონებს შეგახხვეთ: განზარბულ რეფორმას აზრად აქვს არა ჯარის რაოდენობის გამრავლე- ბა ომის დროს, არამედ მობილიზა- ციის სიჩქარისა და ჯარისკაცის მო- მზადების გაძლიერება. მხოლოდ მო- საზღვრე ადგილებში იქნება 720 ჯარისკაცი ბატალიონებში, იმპერიის დანარჩენ ადგილებში კი—640 იანი, ამ რიგად, მომავალში გერმანიის ჯარს ომის დროს დასჭირდება სა- თადარიგოთა 300/0, 70/0 ი ქვევმ თთვის ქვეშ იქნება მშვიდობიან- ნობის დროს. ევროპის დანარჩენი სახელმწიფოები უწყრადღებოდ აწერ- დასტოვებდნენ უწყრადღებოდ აწერ- დარდევას, განსაკუთრებით კი სა- ფრანგეთს, რომელსაც, როგორც მოიხსენიეთ, უწინარესად ყოვლისა ემუქრება შეერთებულ იმპერიის სა- მხედრო გაძლიერება. მართალია, საფრანგეთის რესპუბლიკა შეს- ლით უფრო მძლავ, მაგრამ მის არ შეუძლიან ჯარისკაცთა არჩევა იმ სახით, რა სახითაც გერმანიას ასი კაციდან გერმანიის ჯარში გაჭყავს მხოლოდ 30, საფრანგეთს კი 67, ესე იგი, მიჰყავთ თითქმის ყველა: ცალ- თვალა, სუსტი, პატარა ტანისა და სხვ. ცხადია ამ მხრით რესპუბლიკა ვერ შეეგანობებოდა გერმანელთა იმპერიას. ერთად-ერთი საშუალება თავის ჯარის გასაძლიერებლად იყო მხოლოდ საშვილიანი სამხედრო ბე- ვარის აღდგენა, რასაც უკვე ჩანებლ- უკა ბარტუს კაბინეტი. ორწლიანი სისტემის დროს საფრანგეთს ჰყავდა მშვიდობიანობის დროს 546,000 ჯარისკაცი, საში წლის შემობლებით კი მისი რაცხვი 706,000-მდე აიწვეს. და აი სწორედ, სამინისტრომ პარტაში შეიტანა ჰუნა-პროექტი, რომლის ძალითაც უნდა გაუქმდეს ორწლიანი სამხედრო ბევარის ვიდა და ისევ ძველ წესს, საშვილიანი უნდა დაუ- ბრუნდეს. აღსანიშნავია, რომ სა- ფრანგეთის მთავარ შტაბს ჯარის რაოდენობის გადღების საჭიროე- ბასთან ერთად, სხვა მოსაზრებაც მო- ჰყავს საშვილიანი წესის საუპროტე- სოდ. მისი აზრით, ორწლიანი ვიდა მეტად დამღუბველი იქნებოდა იმ შემთხვევაში, თუ ომი შეტქმებებს და თებევრავს უაუ აღდგომად, რადგან ამ ხნის განმავლობაში ჯარის ნახევარზე მეტი ახლად გაწვიულთა- გან შესდგება, რომელსაც მკირე მომზადებაც კი არ აქვს. საში წლის შემობლების შემდეგ საფრანგეთის ჯარს 216,000 კაცი ემატება. ასე რომ ორი წლის შემდეგ, 1915 წელს რესპუბლიკის ჯარი რიცხვით მეტე- კი იქნება გერმანიისაზე.

საკითხავია, რამ გამოიწვია ასეთი უეცარი ტალღა მილიტარიზმისა? რა მოხდა საერთაშორისო დამოკიდე- ბულიწების ამ ბოლო დროს ისეთი, რომ ისედაც თოფ-ზარბახნით დამ- ძიმებულ ევრობას, კვლავ შეიარა- ბების ციფ-ცხვენება დამართა? გე- ვი ამ ცვლილებებს ბალკანეთის ამ- ბებს აწერს და მხოლოდ იმით ცდი- ლობს მიზნის ასხნის. მართალია, ბალკანეთის ომმა ბევრს აუხლო- თვალად დადინა საყოველთაო ნეკო- ლი ქვეყნის კონტროლად ითვლება, თვით პარებს შინაგანი სესხის აღე- ბას. დიდი სახელმწიფოები თითქოს განებენ გაჯობებულან, ამა ვინ რა

ლო, რომ ასმარებზე მის გამე- შესამხვეოდ შეეცვლა ვერა- ხელმწიფოების ძალთა. განყოფილე- ბა. საქიროა რამდენიმე ათეული წე- ლი, რომ უსწორო ომით მოქაქე- ლი, ბალკანეთის პარკარა სახელმწი- ფოები წვლნი გამოათონ და თავი- სი საოარო ძალა ამა თუ იმ სახელ- მწიფოთა ბოლიტური ჯგუფს მე- სდვანს. არა თუ გერმანიას სწო- რედ დღეს აღძრა საკითხი ჯარის რეორგანიზაციისა მხოლოდ იმიტომ, რომ საბაბად ემბარა ბალკანეთის ამ- ბები. ნამდვილად კი ამ განზარბე- ს უფრო ძველი სარჩული აქვს. 1911 წელს ავღილის ინტენდენტის შემ- დეგ, როდესაც გამოიკვცა, რომ ინ- გლისი საეკსპედიციო კორპუსის ამ- ხადება ევროპის კონტინენტზე გა- დასაყვანად, გერმანიას მიხედვნი, რომ საბათა მეთანხმება მართლაც სასუმო არ ყოფილა. ამავე დროს რუსეთიდან განუშვევლად მოლი- და ცნობა, რომ იპონიის ომის შე- ძველ დღეს აღძრა საკითხი ჯარის რეორგანიზაციისა მხოლოდ იმიტომ, რომ საბაბად ემბარა ბალკანეთის ამ- ბები. ნამდვილად კი ამ განზარბე- ს უფრო ძველი სარჩული აქვს. 1911 წელს ავღ



